1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 33

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 23 APRIL.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN in de Provincie Drenthe: Brengen ter kennis van de Besturen en Ingezetenen der belanghebbende Gemeenten in deze Provincie, dat, blijkens eene ontvangene kennisgeving van Heeren Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, door den Gemeenteraad van *Steenwijk*, behoudens de vereischte goedkeuring, is bepaald, dat de op den 25 October van dit jaar vastgestelde Jaarmarkt aldaar, in stede van op dien dag, zal worden gehouden op den 1sten November daaraanvolgende, uit hoofde op eerstgemelden dag het Loofhuttenfeest der Israëlieten invalt; kunnende, wanneer bij de bedoelde besturen of ingezetenen daartegen bezwaren mogten bestaan, die bezwaren *vóór den 1sten Mei aanstaande*, aan dit Collegie schriftelijk worden bekend gemaakt.

ASSEN, 19 April 1853.

Gedeputeerde Staten voornd.:
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente Assen doen te weten, dat de lijsten der stemgevoegden voor de Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de Provinciale Staten en den Gemeente-raad door hun voor deze gemeente opgemaakt, ingevolge art. 6 der Kieswet van 4 Julij 1850 (Staatsblad No. 37) heden, overeenkomstig art. 31 derzelfde wet, door den Voorzitter van den raad dezer Gemeente zijn gesloten, dat ze voorts zijn aangeplakt en ter Secretarie voor een ieder ter inzage nedergelegd.

ASSEN, den 18 April 1853.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen herinneren bij dezen de ingezetenen aan de bepalingen der keur betrekkelijk het bijhouden der bevolkingsregisters, opgenomen in de nummers der Drentsche Courant van den 22 en 25 April 1851, en waarschuwen inzonderheid diegene, welke zich in de Gemeente vestigen, getuigschriften van verandering van woonplaats, afgegeven door het bestuur der Gemeente, die zij verlaten, in te leveren ter Secretarie dezer stad, terwijl de vertrekkenden uit Assen gehouden zullen zijn zoodanig getuigschrift bij de ondergeteekenden op te vragen.

Wordende bij dezen de waarschuwing gevoegd, dat door de politie nauwkeurig op de naleving der keur zal worden toegezien en de overtreders strengelijk vervolgd.

ASSEN den 11 April 1853.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

De herstelling der Bisschoppelijke Hierarchie.

Ook de Tweede Kamer heeft begrepen, dat volgens onze Grondwet aan de R. Catholieken de regeling van hun kerkgenootschap naar hun goedvinden niet kan geweigerd worden; bij de door haar aangenomene gemotiveerde orde van den dag toch heeft zij zich alleen beklaagd over den onvoegzamen vorm, waarin de zaak van de zijde van Rome is behandeld; omtrent de zaak zelve schijnen bij haar geene grondwettige bezwaren te bestaan; zij had die anders meer duidelijk moeten kenbaar maken, ja, was in deze gewigtige aangelegenheid de Grondwet overtreden, zij had de ministers in staat van beschuldiging moeten gesteld hebben. Wij gelooven, dat èn de regering èn de Tweede Kamer in dezen de grondwet hebben nageleefd; en inderdaad, wanneer wij de argumenten nagaan, welke tegen deze meening zijn aangevoerd, en grootendeels ontleend zijn aan den eed der bisschoppen en aan de omstandigheid, dat de Paus ook een wereldlijk vorst is, dan bevinden wij, dat deze argumenten meer de Grondwet treffen, die eene onbeperkte vrijheid van Godsdienst toelaat, dan de herstelling van de bisschoppelijke hierarchie, die slechts een gevolg daarvan is. Had men aan de R. Catholieken niet vrijelijk het bezit van Bisschoppen, volgens de instellingen van hunne Godsdienst, willen toelaten, dan had men, ten hunnen aanzien, de Grondwet minder vrijgevig moeten stellen; men had in 1848 bedacht moeten geweest zijn op dat gene, waartegen men nu ijvert.

Maar keuren wij de strekking der adressen af, als, naar ons inzien, met de Grondwet strijdende, wij verheugen ons als Protestanten zeer over het leven, hetwelk zich bij de Protestanten hier te lande dezer dagen heeft geopenbaard, over den ontwaakten ijver, welke allerwege wordt waargenomen. En inderdaad dit ontwaken is niet ontijdig. Wij zijn geene preekers van onverdraagzaamheid. Of is het onverdraagzaamheid, dat men, wanneer de vijand 's nachts in een huis wil dringen, men de bewoners uit den slaap wekt en aanspoort, om wakende te blijven? Wanneer de R. Catholieke geestelijkheid niet steeds op aanval en uitbreiding bedacht was, niet volgens eed en pligt gehouden was tot vernietiging van het Protestantisme en vervolging der ketters, wij zouden anders spreken, maar thans roepen wij: *Protestanten, waakt en blijft waken.*

Als Protestanten meenen wij ook in andere opzigten, dat er in de gebeurtenissen van de laatste dagen ook veel verblijdends is op te merken nevens veel, dat reden tot droefheid geeft.

Wij meenen hier op nieuw te moeten aanbevelen de in ons no. 30 ter sprake gebragte vereeniging van alle afdeelingen der Protestantsche kerk in Nederland tot eene groote en krachtige vereeniging in het eene punt: *verdediging tegen Rome.* Wij vestigen hierop op nieuw de aandacht onzer mede-Protestanten.

De verandering van Ministerie.

Het ministerie Thorbecke is afgetreden; het berigt daarvan heeft allerwege in het land diepen indruk gemaakt; wij zullen ons van een oordeel over deze gebeurtenis onthouden; wij uiten hier echter den hartgrondigen wensch, dat deze gebeurtenis geene aanleiding moge geven tot het vormen van meer bepaalde en scherper afgeteekende partijschappen, dan tot nog toe in ons land hebben bestaan, en tot het doen geboren worden van eene spanning, die niet dan nadeelig op de rust en welvaart van het vaderland zou terug werken. Men moge verschillend denken over de beginselen door het afgetreden ministerie gevolgd, de geschiedenis zal aan hetzelve niet den lof onthouden van groote bekwaamheid, van met vasten wil gestreefd te hebben naar dat gene, waarin hetzelve het heil des lands meende gelegen te zijn — en van de materiële welvaart des lands bijzonder op het oog gehad te hebben.

Maar welk stelsel drukt het tegenwoordig Ministerie uit?

De *Amsterdammer Courant* antwoordt hierop:

„Het schijnt ons toe, dat dit stelsel aldus geformuleerd zou kunnen worden: Geene reactie, noch in het staatkundige, noch in hetgeen de vrijheid van Godsdienst betreft; maar ook getrouwheid aan de grondwet, waar het op wezenlijke waarborgen voor de vrijheid aankomt. Twee leden van het tegenwoordige ministerie hebben de grondwetsherziening van 1848, als ministers der regering voorgedragen en krachtig verdedigd; een lid is als minister afgetreden, omdat de grondwetsherziening in 1847 voorgesteld, hem onvoeldoende voorkwam, terwijl de beide andere leden zich steeds hebben doen kennen als gehecht aan wezenlijken vooruitgang, zonder verblind geweest te zijn door den uiterlijken glans van sommige vrijzinnige stellingen, die wel schijnbaar volksgezind waren, maar inderdaad den wezenlijken vooruitgang hebben tegengehouden."

Wij merken als een gelukkig verschijnsel op, dat de beurs zoo weinig door de verandering van het ministerie is aangedaan.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's Gravenhage, 19 April. Gisteren en heden liepen er hier allerlei geruchten van demonstratiën enz. enz. Dientengevolge waren er ook buitengewoon veel menschen bij de komst des konings aan het station tegenwoordig, maar er gebeurde niets bijzonders, dat verder eenige vermelding verdient.

— Wij kunnen thans eenige meerdere bijzonderheden mededeelen omtrent de beraadslagingen, gehouden betrekkelijk de invoering der bisdommen, in de zitting der Tweede Kamer van 18 April. (Den gang in het algemeen en den afloop dier beraadslagingen hebben wij reeds in ons vorig nummer gemeld.) Bij die beraadslagingen heeft de heer van Doorn het eerst het woord gevoerd. Hij betoogde in het breede dat de door de Regering gegeven inlichtingen onvoldoende waren, en gaf ten slotte de meening te kennen, dat de regering, in het belang van 's lands waardigheid, alsnog met kracht en ernst bij het hof van Rome over de door hetzelve gevolgde *wijze* van invoering van den betrokken maatregel vertoogen behoort in te leveren.

De heer van Hoëvell heeft nagegaan: 1°. Wat ons gouvernement heeft gedaan; waarop hij antwoordde, dat het zich heeft geplaatst op het juiste, d. i. op het grondwettige standpunt. 2°. Wat het Hof van Rome heeft gedaan? Het heeft de organisatie tot stand gebragt, zonder daaromtrent vooraf te waarschuwen, hetgeen officieus was toegezegd, en dit beschouwde de spreker als eene grief van onzen Staat tegenover eene vreemde mogendheid. 3°. Wat thans behoort gedaan te worden? De Regering behoort voort te gaan op den eens ingeslagen weg, om aan het Hof van Rome hare gevoeligheid te kennen te geven. Daarin dient zij door de Kamer ondersteund te worden.

De heer van Lynden vermeende, dat de overgelegde stukken niet alles bevatteden wat in de aanhangige zaak is voorgevallen. Hij heeft betoogd dat de Regering niet behoorlijk de belangen des lands behartigd, zijne eer en waardigheid niet gehandhaafd heeft; dat aan art. 164 en aan art. 65 der grondwet door haar is te kort gedaan.

Verscheidene leden en de ministers voor de Eerediensten, de Buitenl. en Binnenl. Zaken hebben bij herhaling het woord gevoerd.

De minister voor de R. K. eeredienst betuigt dat het zijne stellige overtuiging is, dat de meergemelde regeling niet anders kan beschouwd worden, dan uit een zuiver kerkelijk oogpunt, als geheel van godsdienstigen aard. Als men met kalmte de zaak overweegt, dan kan men hier niets anders aannemen, dan een voorschrift van het kerkelijk gezag. De Bisschoppen zullen geen ander regt mogen uitoefenen, dan in de kerk. Er behoeft, er kan geen vrees ontstaan in ons land, dat hun gezag zich verder zou uitstrekken. Tegen alle inmenging van het geestelijk gezag in de wereldlijke magt en tegen alle overschrijding van zijne magt zal met de meeste zorg worden gewaakt.

De minister van Binnenlandsche Zaken verklaart, dat aan den Nederl. gezant te Rome last is gegeven, om bij het pauselijk bewind vertoogen in te leveren wegens het niet vooraf mededeelen van de tot stand gebragte regeling; dat reeds den 9 April aan dien gezant is geschreven, om van de gevoeligheid onzer Regering daarover te doen blijken, en hem vrijheid is gelaten, om zich onverwijld uit Rome te verwijderen, zonder den tijd van zijn terugkeer te bepalen. Z. Exc. heeft daarbij gevoegd, dat de gezant reeds vroeger zijn verlangen had kenbaar gemaakt, om verlof te bekomen, ten einde Rome te kunnen verlaten.

Eindelijk werd de motie van orde van den heer van Doorn aangenomen (gelijk reeds gemeld is.)

— Het heeft den Koning behaagd bij besluit van den 19 dezer, No. 99:

1°. aan te nemen het verzoek om eervol ontslag, aangeboden bij adres van den 16 dezer, door de heeren:

mr. *J. R. Thorbecke*, als Minister van Binnenlandsche Zaken;
mr. *P. P. van Bosse*, als Minister van Finantien;
mr. *M. P. H. Strens*, als Minister van Justitie; en
mr. *J. P. P.* baron *van Zuijlen van Nijevelt*, als Minister van Buitenlandsche Zaken; met dankbetuiging voor de gewigtige in die betrekking bewezen diensten, en met vrijlating om zich nader ter bekoming van wettelijk pensioen, tot Zijne Majesteit te wenden.

2°. voorloopig aan te houden het verzoek om eervol ontslag, bij hetzelfde adres aangeboden door de heeren:

F. C. Pahud, als Minister van Koloniën;
den schout bij nacht *J. Enslie*, als Minister van Marine, en
den generaal-majoor *H. F. C.* baron *Forstner van Dambenoy*, als Minister van Oorlog.

Bij een besluit van dezelfde dagteekening, no. 100, heeft de Koning goedgevonden:

1°. te benoemen:

tot Minister van Buitenlandsche Zaken, den Minister van Staat mr. *F. A van Hall*, lid van de Tweede Kamerder Staten-Generaal;
tot Minister van Justitie mr. *D. Donker Curtius*;
tot Minister van Binnenlandsche Zaken, mr. *G. C. J. van Reenen*, burgemeester van Amsterdam;
tot Minister van Finantien, *E. C. U. van Doorn*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
tot Minister voor de Zaken van de Roomsch-Katholieke Eeredienst, mr. *L. A. Lightenvelt*;

2°. te bepalen, dat de Minister van Finantien tevens voorloopig zal belast zijn met het bestuur

van het Departement voor de Zaken van de Hervormde en andere Eerediensten.

(Om deszelfs belangrijkheid herhalen wij hier dit berigt, ofschoon reeds al vroeger aan onze lezers medegedeeld.)

20 April. Op 4 Mei aanstaande begeeft zich de staf en 3 kompagniën van het 2de bataillon 3de regement infanterie, komende van Groningen naar Rotterdam, om het 7de regement aldaar af te lossen.

— Eergisteren avond en gisteren bij den dag zijn er bij den Koning drukke conferentiën gehouden, waaraan HH. KK. HH. prins Frederik en prins Hendrik hebben deelgenomen. Gedurende den geheelen dag waren er losse geruchten in omloop, dat er ministeriële veranderingen ophanden waren. De ministers moeten eerst in den laten namiddag kennis bekomen hebben, dat die geruchten zich hadden verwezenlijkt. De *Staats Courant* maakte een einde aan de onzekerheid, die den geheelen dag onder het publiek had geheerscht.

— In de residentie is aangekomen en aan het *hôtel de l'Europe* afgestapt z. exc. de heer mr. G. C. J. van Reenen, nieuw benoemd minister van Binnenl. Zaken.

— De nieuw benoemde ministers hebben reeds heden in handen des Konings den eed op de grondwet afgelegd.

— Men verzekert, dat de ministers van oorlog van marine en van koloniën, de heeren Forstner van Dambenoy, Enslie en Pahud, die voorloopig met hunne betrekkingen zijn bekleed gebleven, het voornemen hebben aan den dag gelegd, het lot van hunne voormalige ambtgenooten te deelen en eveneens af te treden, zoodra hunne opvolgers zullen zijn benoemd. Reeds moeten sommige voor het departement van koloniën gepolst zijn.

— Heden middag ten drie ure heeft het nieuwe ministerie eene vergadering gehouden, die zeer lang geduurd heeft.

— Al de afgetreden ministers hebben heden middag hunne portefeuilles aan hunne opvolgers overgegeven. Ten twee ure geschiedde dit aan het ministerie van binnenlandsche zaken, bij welke gelegenheid de heer Thorbecke, aftredend minister, aan zijnen opvolger den heer van Reenen, ten zeerste aanbeval het uitmuntende korps ambtenaren, waarvan hij thans afscheid nam.

— Bij koninklijk besluit van 20 April, No. 66, gecontrasigneerd door den minister van binnenlandsche zaken, is bepaald, dat de vergadering der staten-generaal, in eene vereenigde zitting, zal worden gesloten op den 21sten, des namiddags ten twee ure, door eene kommissie, bestaande uit den minister van binnenlandsche zaken en dien van oorlog.

21 April. In de zitting van de Eerste Kamer van gisteren heeft de heer v. Dam van Isselt het woord gevoerd over de instelling van de bisschoppelijke hierarchie, over het gewigt der zaak, en bij afwezigheid van de ministers voorgesteld om den voorzitter te magtigen, van de regering mededeeling te vragen van de gewisselde stukken, ten einde te beoordeelen wat der vergadering te doen staat in het belang van orde, eensgezindheid en rust in den lande. Daartoe is besloten.

— In de zitting van de Tweede Kamer van gisteren, heeft de heer van der Linden van de regering eenige mededeeling gevraagd, nopens de oorzaken, die tot het aan den koning ingediend verzoek om ontslag hadden geleid. Z. Exc. de minister van oorlog, de eenige minister die in de vergadering tegenwoordig was, heeft daarop mededeeling gedaan van den brief, waarin de gezamenlijke ministers hun ontslag vragen, en waarin zij de redenen die hen daartoe noopten, blootleggen. In dien brief komt onder anderen het volgende voor: „Men meent van Uwe Majesteit *(in hetgeen dezelve te Amsterdam had gezegd)* te hebben verstaan, dat hoogstdezelve zich, tegen haren zin, door de grondwet gebonden achtte; dat Uwe Majesteit *door* het ontvangen *beklag* over hetgeen *volgens* die grondwet gebeurd is, den band tusschen het Huis van Oranje en Nederland nog versterkt rekende."

„Men gelooft natuurlijk tusschen die toespraak en de houding van hoogstdeszelfs ministers een strijd te ontdekken, die als tegenwerking wordt uitgelegd."

„Zoo iets, Sire! mag, zelfs in schijn niet bestaan; het minst ten aanzien eener aangelegenheid, waarin alle klassen des volks levendig, ja hartstogtelijk belang stellen. Niemand moet kunnen gelooven, dat hij in het hoofd der Regering tegen de Regering steun vindt."

Daarna heeft de minister van oorlog de kamer met het antwoord van Z. M. bekend gemaakt, en heeft de kamer besloten beide stukken te doen drukken en ronddeelen.

— De zitting der Staten-Generaal is heden namens den Koning gesloten, „daar het belang van het Rijk niet vordert de vergadering langer bijeen te houden." Van eene ontbinding der Kamers schijnt vooreerst geene sprake te zijn.

— Gisteren avond heeft er een langdurige kabinetsraad plaats gehad.

— Gisteren heeft de Koning ten gehoore toegelaten den secretaris-generaal bij het departement van koloniën, den heer Weddik.

Amsterdam, 21 April. De houding der Amsterdamsche beurs is krachtig. Zij toont hoe groot vertrouwen velen in het nieuwe ministerie stellen.

Genemuiden, 19 April. Heden is er een proces-verbaal opgemaakt tegen Steven Romkes, van Urk, ter zake van het doorzeilen met zijne schuit van den ketting bij de afsluiting van het Zwolsche Diep.

Hardenberg, 20 April. In eene onlangs gehoudene vergadering van de Commissie der nog onverdeelde veld- of marktegronden is, naar men ons verhaalt, onder anderen besloten: dat slechts zij als volle gewaarden zullen beschouwd worden, die buudburgers zijnde of van burger ouders geboren, eene huishouding op zich zelven uitmaken. — Dat zij, die met eene burgerdochter gehuwd zijn, (deze konden vroeger een vol waardeel koopen tegen betaling van *f* 40) zullen gelijk staan met ingezetenen, die minstens 25 jaren binnen deze gemeente gewoond hebben en bedeeld zullen worden met veertien roeden, terwijl een vol waardeel op circa negen bunders grond wordt geschat. *Prov. Ov. Ct.*

Gramsbergen, 19 April. De waterstand aan het Ahner-veer is 16 ellen boven A. P., van daar dat de veste Coevorden nagenoeg een eiland is geworden: in de verte ziet men den toren te midden van eenige gebouwen, als het ware in het midden der bare zee, want de afstand van hier tot Coevorden is ruim 2 uren; het is alles zeer laag terrein en daarop staat dieper water, dan op dezen oogenblik gemiddeld in de Zuiderzee, van daar dat men met de eigenlijke werkzaamheden der Stuwen in de Vecht nog niet beginnen kan, ofschoon de ingenieurs reeds druk in de weer zijn, om met de voorbereidende werkzaamheden voort te gaan.

Zwartsluis, 18 April. De aan ons voorgestelde kwestie van tolheffing bij diepgang van vaartuigen het Zwolsche Diep bevarende, is door den raad dezer gemeente behandeld. De heer hoofdingenieur stelt voor, aan te vangen met den diepgang van 1,27 el; de raad kon zich daarmede niet vereenigen en heeft geadviseerd om aan te vangen met 1,80 el diepgang, waardoor de gebaat wordende schepen dien tol betalen en de andere vrij zijn.

Utrecht, 17 April. De Bisschoppelijke Klerezij (Jansenisten) heeft ook tegen de invoering der R. Hierarchie hier te lande geprotesteerd.

Groningen, 21 April. Door vrouwen van verschillenden stand en rang, daaronder van den aanzienlijken stand, is hier het volgend adres aan Z. M. onderteekend:

„Sire! Wij ondergeteekenden als vrouwen, ons niet vermetende over staatsaangelegenheden te oordeelen, stellen nogthans te groot belang in het behoud der Evangelische waarheid en vrijheid, dat dierbaarst kleinood van Nederland, dan dat wij ons niet met gepasten eerbied tot U. M. zouden wenden om ons vurig verlangen te openbaren, dat het U. M. behagen moge, die waarheid en vrijheid te beschermen en te handhaven tegen de gevaren, waarmede zij in deze dagen worden bedreigd, en geene maatregelen te gedoogen, die immer zouden kunnen strekken om bijgeloof en gewetensdwang weer op onzen geboortegrond te doen heerschen.

OOST-INDIE.

Batavia, 25 Feb. Op Borneo zijn nieuwe verwikkelingen ontstaan. Een gouvernements-commissaris is derwaarts gezonden. Te Batavia worden troepen in gereedheid gebragt om naar genoemd eiland overgevoerd te worden.

— De gouverneur-generaal houdt zich ernstig bezig met eene nieuwe regeling der financiële aangelegenheden van Indië. Nieuwe reglementen schijnen daartoe bereids ontworpen, en zullen wel spoedig aan het opperbestuur worden aangeboden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs, 17 April. De reis des keizers en der keizerin naar de departementen van het noorden is thans bepaald vastgesteld in de eerste helft van September dezes jaars.

— Heden heeft de keizer op de Tuileriën aan den kardinaal Morlot den kardinaalshoed overhandigd.

18 April. De *Moniteur* deelt mede de toespraken door den keizer en kardinaal Morlot, aartsbisschop van Tours, gehouden bij gelegenheid der overhandiging van den kardinaalshoed.

Het antwoord des keizers aan den kardinaal is niet zonder beteekenis, en eene zeer duidelijke zinspeling op geruchten die in den jongsten tijd de algemeene aandacht hebben getrokken. De keizer verklaart daarin, dat men het aan het concordaat te danken heeft, dat in Frankrijk de overeenkomst blijft bestaan tusschen het wereldlijk en het geestelijk gezag, — en deze verklaring neemt alle vermoeden weg van wijziging van dit concordaat van wege Frankrijk. — Overigens herinnerde Napoleon aan de moeijelijkheid der eenheid in den schoot der kerk, en voegde er bij, dat de godsdienst geene andere wapenen wil dan de overtuiging; waarmede regtstreeks wordt gedoeld op de verdeeldheid, dezer dagen in den boezem der kerk van Frankrijk ontstaan.

— Overmorgen 20 April treedt de keizer zijn 46e levensjaar in.

21 April. De viering van den geboortedag des Keizers is uitgesteld tot de 15 Aug., zijnde de dag van het naamfeest van Z. M.

DUITSCHLAND.

Berlijn, 18 April. Uit Frankfort wordt aan het dagblad van Dresden geschreven, dat Pruissen 21 millioen thaler eischt voor militaire diensten in 1843 aan den bond bewezen, bij welke som nog 20 millioen wordt gevoegd wegens diensten vóór dien tijd.

19 April. Te Kassel is den 16 dezer een besluit uitgevaardigd, houdende afschaffing van de artikelen der wet van 1848 betrekkelijk tot de vrijheid van eeredienst, en afschaffing van het burgerlijk huwelijk voor de personen, die tot de christelijke geloofsbelijdenissen behooren.

Weenen, 17 April. Overmorgen zal de ex-keizer Ferdinand zijn 60sten verjaardag vieren.

— Aan de *Triest. Zeit.* wordt van 1 April uit Odessa geschreven, dat op dien dag aldaar van Petersburg een koerier is aangekomen met depêches inhoudende het bevel tot schorsing der krijgstoerustingen.

ENGELAND.

Londen, 18 April. De graaf van Winchelsea zal heden avond bij de lords een voorstel doen tot het vormen van een comité van onderzoek naar het stelsel van opvoeding te Maynooth en de gevolgen daarvan. De ministers wenschen dit voorstel te neutraliseren door een amendement, waarbij lord Aberdeen's voorstel, eene koninklijke commissie te benoemen, ten einde inzage te nemen van het beheer, de tucht en studiën in Maynooth, benevens de uitwerkingen van de meerdere begiftiging in 1845.

— Brieven van de Havannah van 29 Maart vermelden de landing van 3000 slaven.

19 April. De begrooting, thans bekend geworden, is zeer ingewikkeld. De *income tax* is daarbij met eene kleine vermindering behouden gebleven, maar een aantal regten op verschillende levensbehoeften daarentegen afgeschaft geworden. Het budget wordt door de beurs niet gunstig beoordeeld.

— De kwestie van den dag is het budget en niets anders dan het budget. De verwerping van het voorstel van den graaf van Winchelsea, tot onderzoek der leerstelsels en de werking van Maynooth, verliest daarbij al haar gewigt. Het budget berust op het stelsel van voorkeur te géven aan regtstreeksche belastingen, boven indirekte. De *income tax* zal niet alleen hernieuwd worden, maar tot 1860 duren. Dit is het voornaamste punt.

SPANJE.

Madrid, 13 April. De ministeriële krisis baart hier veel onrust. Naar het schijnt heeft de koningin zeer veel moeite, nieuwe raadsleden der kroon te erlangen. Dat het kabinet niet kon aanblijven was ligt te voorzien uit de hevige debatten in den Senaat over de spoorwegen, en in het congres over de financiële plannen. Schorsing der zittingen van de wetgevende vergadering was, bij deze omstandigheden, de meest dringende beweegreden voor de ministers hun ontslag in te dienen.

15 April. De nieuwe ministers hebben gisteren avond den eed afgelegd in handen der koningin. De tijding, dat de Cortes hunne zittingen hebben hervat, is nog niet bevestigd. De vergissing, die tot het mededeelen dier tijding heeft aanleiding gegeven, is onbegrijpelijk, en men kan zich volstrekt niet verklaren, hoe een zoo valsch berigt per telegraaf werd overgemaakt van Madrid naar Mont-de-Marsan, eene lijn die niet door het publiek, maar uitsluitend door de spaansche regering wordt gebruikt. Volgens sommigen is de hervatting der zittingen onmogelijk, daar volgens de grondwet de Cortes eenmaal 's jaars bijeenkomen; en de zitting voor 1853 is bij koninklijk besluit van 9 April wettig gesloten.

ZWITSERLAND.

Bern, 16 April. Het antwoord van Oostenrijk op de nota van den zwitserschen bondsraad van 21 Maart, is den 15 te Bern ontvangen. Dit stuk is niet van oorlogzuchtigen inhoud. Oostenrijk moet echter alles behalve geneigd zijn tot het doen van concessiën. De zaak bevindt zich dus nog op hetzelfde standpunt, en het nieuwe antwoord van het kabinet van Weenen brengt geen stap nader tot de oplossing.

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Stokholm, 12 April. Heden is de regering ad interim, die sedert 25 October 1852 de staatsaangelegenheden leidde, opgeheven en heeft de koning zelf, geheel hersteld zijnde, de teugels des bewinds weder opgevat.

DENEMARKEN.

Koppenhagen, 14 April. Men spreekt met eenige zekerheid van eene op handen zijnde wijziging in het ministerie.

16 April. Gisteren was de bezetting alhier in de kazernen geconsigneerd, en moesten de huzaren hunne paarden gezadeld houden.

19 April. Bij ordonnantie des Konings zijn de beide wetgevende kamers ontbonden. De nieuwe verkiezingen zijn uitgeschreven. Men zegt, dat twee der ministers hun ontslag hebben ingediend.

TURKIJE.

Konstantinopel, 4 April. Met betrekking tot het russisch-turksche geschil wordt berigt, dat de onderhandelingen tusschen de Porte en vorst Menzikoff, onafgebroken worden voortgezet, doch nog geen beslissend keerpunt hebben bereikt; voor alles verdient het opmerking, dat, zoowel de Porte als de russische gezant over deze staatkundige onderhandelingen de meest mogelijke geheimhouding in acht nemen.

12 April. De Britsche gezant Lord Redcliffe heeft eene audientie bij den Sultan gehad. De Prins Menzikoff dringt aan op afdoening van zaken en dreigt, indien daaraan geen gevolg gegeven wordt, met vertrek. De opgewonden stemming was steeds toenemende. De Turken gingen met hunne wapeningen voort. — Te Brussa hebben wanordelijkheden plaats gehad, welke ten doel hadden de vervolging van christenen; er zijn verscheiden personen gedood.

13 April. Gisteren is een geweldige opstand hier terstede en in de omliggende plaatsen, aangeblazen door den trots der oud-Turksche partij uitgebroken. De regering biedt wederstand. Russische stoombooten zijn ter bescherming der christenen naar Gemlik vertrokken. Men houdt het voor mogelijk, dat Rusland zal interveniëren, om der regering in dezen hulp te bieden.

ITALIË.

Turijn, 19 April. Mazzini bevindt zich op Malta, alwaar hij voor den druk van een nieuw manifest zorgt, van welk stuk hij aan het dagblad van Genua een uittreksel heeft gezonden.

DRENTHE.

Assen, 23 April. Wij vernemen, dat de heer *J. van der Weijde*, veearts te de Wijk, door den Minister van Koloniën is benoemd tot Gouvernements-veearts in Nederlands-Indie.

— Men verneemt, dat Ds. *J. Breitsma* alhier het ten derden male op hem uitgebragt beroep als Predikant bij de Chr. Afgescheidene gemeente te Heerenveen heeft aangenomen.

— Wij vernemen, dat er aanstaande Donderdag alhier eene vergadering zal gehouden worden van de Directeuren der Drentsche *veen- en midden kanaal-maatschappij.*

— De heeren *van der Kun*, *Wenkebach* en nog een deskundige zijn gister alhier van Meppel gekomen, om hier even als daar opnemingen te doen en inlichtingen in te winnen voor het daarstellen van de telegrafische lijn, welke van Zwolle over Meppel en Assen naar Groningen zal gelegd worden.

— Te Zuidlaren is een voormalig bakker teruggekomen uit Amerika, werwaarts hij voor 5 jaren gegaan was; hij brengt gunstige berigten mede en heeft ook plan, om derwaarts terug te keeren, met zijne dochter, die hij hier achtergelaten had.

— Ten vervolge op de door den heer Minister van Binnenlandsche Zaken gegeven voorschriften, tot maatstaf bij de vaststelling der jaarwedden van burgemeesters en wethouders, heeft die Minister ook nu de wijze aangegeven voor de belooning der gemeente-ontvangers, en wel in 13 klassen, als volgt:

Klasse	Van eene ontvangst van	Percentsgewijze belooning.		Uitkomst berekening.	
		minim.	maxim.	minim.	maxim.
1.	*f* 3000 en minder.	4	3⅓	*f* ——	*f* 100
2.	„ 3000 tot *f* 6000	3⅓	3⅓	„ 100	„ 200
3.	„ 6000 „ „ 10000	3⅓	3	„ 200	„ 300
4.	„ 10000 „ „ 16000	3	2	„ 300	„ 400
5.	„ 16000 „ „ 25000	2	2	„ 400	„ 500
6.	„ 25000 „ „ 40000	2	1½	„ 500	„ 600
7.	„ 40000 „ „ 60000	1½	1⅙	„ 600	„ 700
8.	„ 60000 „ „ 100000	1⅙	1	„ 700	„ 1000
9.	„ 100000 „ „ 150000	1	⅘	„ 1000	„ 1200
10.	„ 150000 „ „ 200000	⅘	¾	„ 1200	„ 1500
11.	„ 200000 „ „ 300000	¾	⅔	„ 1500	„ 2000
12.	„ 300000 „ „ 450000	⅔	⅔	„ 2000	„ 3000
13.	„ 450000 „ „ 1000000	⅔	⅖	„ 3000	„ 4000

De Minister heeft het geraden geoordeeld, bepaald met het oog op omstandigheden van localen aard, bij voors. berekening een minimum en maxim. aan te geven, om daarop zoo noodig te kunnen letten. *Prov. Gr. Ct.*

— Den 10 Mei aanstaande zal de stemming plaats hebben voor de leden van de Prov. Staten van dit gewest, die dit jaar aftreden. Wij achten het niet ongepast hier de namen der aftredende leden mede te deelen; ze zijn in het Hoofd Kiesdistrict Assen de heeren *Mr. W. Alingh*, *J. A. Meursing*, *H. van Veen*, *Jhr. A. W. van Holthe tot Oldengaerden*, *Mr. A. Homan*, *Mr. H. H. A. Sluis*, *Mr. C. F. Kniphorst*, *Jhr. Mr. P. A. G. de Millij* en *Mr. H. Vos*; en in het Hoofd-kiesdistrict Hoogeveen de heeren *W. F. Kijmmell*, *Jhr. H. G. van Holthe tot Echten*, *Mr. A. H. Witsenborg*, *Mr. W. L. Tonckens*, *A. v. d. Vlies*, *Mr. G. L. Kniphorst*, *Jhr. H. J. P. v. d. Wijck*, *Mr. J. T. Nijsingh* en *H. C. Scheltens*.

— Er is sprake van, dat er in Mei aanstaande eene buitengewone vergadering der Provinciale Staten van dit gewest zal plaats hebben. Zijn wij echter wel onderrigt, dan is hieromtrent nog niets bepaald vastgesteld. In deze vergadering zouden drie onderwerpen behandeld worden: 1o. een Reglement op het gebruik der Hoogeveensche vaart, hetwelk reeds vroeger bij de Staten in behandeling is geweest; de Staten achtten toen zich onbevoegd hetzelve in behandeling te nemen; 2o. de zaak van verbetering van het Meppeler diep en 3o. de lijst van aanbeveling voor de vacature bij het Prov. Geregtshof.

— Den 1 Mei e. k. zal het garnizoen alhier vervangen worden door eene compagnie van het 3e. batt., 7e. reg. infanterie, sterk 3 off., 12 onderoff. en korporaals en 40 manschappen onder bevel van den kapitein *Joost*.

— Uit Dalen en Dwingelo zijn ook adressen tegen de vestiging der bisschoppelijke hierarchie opgezonden, dat uit eerstgenoemde gemeente was voorzien van 450, uit laatstgenoemde van 400 handteekeningen. Men berekent, dat het aantal onderteekeningen onder dergelijke adressen door het geheele land ver over 200,000 beloopt.

— In de zitting van den stedelijken raad van Zwolle van 19 dezer is behandeld het concept-tarief van tolregten op het Zwolsche diep naar den diepgang, ontworpen door den Ingenieur Augier; de heeren Doijer, Hubert, Heerkens en Schuttevaer namen aan de discussien deel. De commissie, in wier handen het concept was gesteld, adviseerde tot uitbreiding van den vrijdom naar den diepgang; de commissie had zelve een concept in dien zin overgelegd; dit concept is verworpen, maar tevens is besloten, om het door den ingenieur Augier ontworpen concept-tarief naar den diepgang te stellen in handen van eene nieuwe commissie en daarop dan op nieuw te beraadslagen. Men ziet deze beraadslagingen met belangstelling te gemoet: het is opmerkelijk, dat zelfs de stedelijke Raad van Zwolle, waarin de heer van Diggelen zitting heeft, en welke geldelijk zoozeer gemengd is in de zaak, tot het aannemen van den diepgang als maatstaf overhelt.

Meppel, 18 April. Heden had alhier een ongeluk plaats, dat treurige gevolgen had kunnen na zich slepen. Een zoontje van den heer de M., oud circa 10 jaren, werd heden morgen overreden door de diligence *Concordia*, onderneming van de heeren Visser en Kiesbrink te Zwolle, met dat gevolg dat het aan arm en been ernstige verwondingen heeft bekomen. Oogenschijnlijk is deze nog al gunstige afloop grootendeels te danken aan den heer de Serière, die de ongelukkige van onder de wielen wegtrok.

* **Nieuweroord, 20 April.** Gisteren zag men hier voor het eerst twee Keulsche aaken; zij hadden de last gekregen in het veen van den heer *Rahder*; ieder van dezelve had 22 loef boven de zetborden geladen en nam meer dan honderdduizend lange turven mede. Dagelijks ziet men hier de pramen nog bij menigte aankomen, vele worden door een paard getrokken; hoewel het eene vonder aan het *Noord* smal is, komen toch de paarden er over.

* Als iets zeldzaams kunnen wij melden, dat eene der kippen van den heer *Peelers* alhier een ei heeft gelegd, hetwelk eene zwaarte heeft van ruim 8½ Nederl. looden; een gewoon ei weegt tusschen de 6 a 7 looden.

* **Gieterveen, 19 April.** Verleden Zondag werden ook hier, aan 't einde der godsdienstoefening, de mans-lidmaten door den leeraar uitgenoodigd, ter zake van de invoering der Pausselijke hierarchie in Nederland, een adres te teekenen. Met éénenvijftig handteekeningen voorzien, is het heden verzonden.

* **Zuidlaren, 18 April.** Heden namiddag vergaderde in het schoolgebouw een aanzienlijk getal ingezetenen van allerlei stand om bij een adres aan Z. M. hunne bezorgdheid voor ons vaderland in de hier te lande te vestigen pauselijke hierarchie open te leggen, welk adres in een oogenblik door 147 was onderteekend. In de vorige week was een adres aan de tweede kamer der S. G. bij de aanzienlijkste gemeente-leden ter teekening rondgezonden tegen het gewijzigd ontwerp van Armenwet, welk adres tevens den aanzienlijksten in gemeenten Anlo, Gieten en Gasselte zou worden voorgelegd.

* **Peize, 22 April.** Naar wij vernemen ziet het er met de winterkool alhier niet best uit, wanneer men de planten uit den grond trekt, ziet men bijna geen, of de worteleinden zijn met knollen bezet, ontstaan door de veelvuldige wormpjes, welke zich daar bevinden, die ze langzamerhand doorknagen en vervolgens de plant doen sterven; ook in het naburig Groningerland moet de kool aan dezelfde kwaal laboreren.

— Uit deze gemeente zijn twee adressen aan Z. M. den Koning opgezonden tegen de vestiging der bisschoppelijke hierarchie, een door den kerkeraad en een door de overige leden van de gemeente. Ook te Roden en Roderwolde zijn dergelijke adressen gereed gemaakt of reeds opgezonden.

* **Havelte, 21 April.** Met genoegen kunnen wij berigten, dat ook uit onze gemeente, een adres aan Z. M. is toegezonden, tegen de bisschoppelijke hierarchie, 't welk door p. m. 300 personen was geteekend.

* **Diever, 20 April.** Heden is door de kerkenraad, en verdere leden der Christelijke afgescheidene gemeente alhier, een adres aan Z. M. den Koning gezonden, tegen de herstelling der bisschoppelijke hierarchie in ons Vaderland. Het adres is van p. m. 40 onderteekeningen voorzien.

* **Oosterhesselen, 21 April.** Ook van hier is, even als vroeger ten behoeve van de familie Madiaï, een adres aan den koning ingezonden tegen de invoering der bisschoppelijke hierarchie in ons vaderland. Onder de 179 handteekeningen, daarop voorkomende, treft men niet alleen de namen aan van twee Israëlieten, maar ook die van de meeste Christelijke afgescheidenen, binnen deze gemeente woonachtig. Ook tegen de gewijzigde armenwet heeft de kerkeraad der Hervormde gemeente alhier op nieuw bij de 2e kamer protest ingediend.

* **Hoogeveen, 21 April.** In den loop van deze week is weder, terwijl de ouders afwezig waren en de zorg van hun jongste kind, oud ongeveer 3 jaren, aan een ander van 8½ jaar hadden toevertrouwd, dit jongste kind deerlijk gebrand, en wel in die mate, dat men zeer beducht is voor deszelfs behoud.

* Op de voorjaarsmarkt, heden alhier gehouden, waren volgens gedane opneming ter verkoop aangebragt 156 runderen, als 66 gusten, 61 melkgevenden, 21 jongbeesten en 8 kalveren, 195 varkens, en wel 118 loopvarkens en 77 jongen of biggen, 88 schapen en 6 geiten, alsmede twee paarden. De handel in een en ander was over het algemeen vrij levendig. De guste koeijen zijn tegen verhoogde prijzen verkocht, terwijl de dragtige verlaagde prijzen opbragten. De oude varkens hebben verlaagde prijzen gegolden, en de jonge zijn voor goede prijzen afgezet, terwijl mede de schapen en geiten goede prijzen hebben opgeleverd.

Vergadering van den Raad van Assen, 19 April 1853.

Afwezig zijn de heeren Gratama, Bertling en Remmelts.

De Commissie ten aanzien van de nadere regeling der bezoldigingen van den Burgemeester, de Wethouders en den Secretaris brengt rapport uit; de Raad heeft zich met dit rapport vereenigd en mitsdien bij deszelfs vroeger geuit gevoelen volhard, met die wijziging echter, dat de bezoldiging van den Burgemeester op *f* 600 in plaats van op *f* 500, van ieder der Wethouders op *f* 200 in plaats van op *f* 150 diende bepaald te worden, terwijl het tractement van den Secretaris *f* 1000 diende te bedragen. De Raad grondde deszelfs besluit voornamelijk op de steeds vermeerderende werkzaamheden en verantwoordelijkheid van de genoemde ambtenaren, vooral ontstaande uit de schier dagelijks toenemende bevolking, uitbreiding en bloei dezer gemeente; deze gemeente toch had in 1800 eene bevolking van 700 zielen, in 1820 van 1173, in 1830 van 2184, in 1840 van 3272, in 1850 van 4412 en in 1853 van 4632, terwijl de sedert 1839 opgerigte weekmarkt zoo in belangrijkheid is toegenomen, dat er weekmarkten zijn geweest, waarop onder meer 670 mudden rogge zijn aangevoerd. In dezen geest zal er op de betrekkelijke resolutie van H. H. Ged. Staten geantwoord worden.

In deze vergadering zijn geene andere punten behandeld.

Vergadering van den Raad der gemeente Hoogeveen van den 19 dezer.

Alle leden waren tegenwoordig.

1o. Is overgelegd het proces-verbaal van verificatie der kas en administratie van den gemeente-Ontvanger over het 1e kwartaal 1853.

2o. Behandeld eene missive van H.H. Gedep. Staten van Drenthe, waarbij de Raad wordt uitgenoodigd, zulks noodig achtende, nader zijn gevoelen mede te deelen omtrent de regeling der tractementen van den Burgemeester, Wethouders en Secretaris.— Deze beide stukken worden aangenomen voor informatie.

3o. Hierna is men overgegaan tot de benoeming van een schipper voor het aan te leggen Veer tusschen Amsterdam en deze gemeente, zijnde bij het openen der biljetten bij herstemming gebleken, dat de meeste stemmen waren verkregen door Jan IJmker Janszoon, ingezeten dezer gemeente, welke alzoo in afwachting, dat de regeling van het onderwerpelijke Veer volledig zal zijn afgeloopen, als zoodanig is benoemd.

4o. Vervolgens zijn behandeld:

a. eenige aanmerkingen, gevallen op de gemeente-begrooting van 1853, en een voorstel van Burgemeester en Wethouders daaromtrent.

b. een voorstel van Burgemeester en Wethouders, om aan den onderwijzer in de Bijschool op het Zuider opgaande in het Hollandsche veld onderhands te verhuren een gedeelte grond, bij die school aanwezig; — welke beide voorstellen zijn aangenomen.

Wijders is, na voorlezing van eenige daarna voor informatie aangenomene stukken, op voorstel van den Voorzitter het rapport, betrekkelijk den tusschen Assen en deze Gemeente aan te leggen straatweg ter visie gelegd.

REGTSZAKEN.

Door de Arr. Regtbank te Assen is 20 dezer *veroordeeld H. W. T.*, arbeider te Hoogeveen, wegens het moedwillig op den grond stooten van *Roelof Troost* aldaar tot 8 dagen gevangenisstraf en *f* 8,- boete; *vrijgesproken* zijn *W. E. v. d. W.*, arbeider te Hoogeveen, wegens hetzelfde feit, en *M. F. S.* molenaar te Assen, beschuldigd van eene hoeveelheid graan op zijn molen te hebben ontvangen, terwijl de bij wet toegestane tijd van twee dagen na de afgifte van het billet reeds was verloopen.

Gisteren heeft het Prov. Geregtshof van Drenthe behandeld de zaak tegen *Hendrik Harms* van *Eelde*, beschuldigd van op 16 Feb. j.l. uit de woning van zijnen meester te hebben ontvreemd een kwart mudde rogge. De Proc. Gen. requireerde, op grond van verschoonende omstandigheden, eene correctionele gevangenisstraf van één jaar. Nog dienzelfden morgen heeft het Hof uitspraak gedaan en hem veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf.

Particuliere correspondentie uit Indiën.

Men bevestigt, dat eenige personen tot bekoming van het radicaal aan het Ministerie van Koloniën voorgedragen zijn, doch dat de uitslag daarvan nog niet bekend is.

Van eene andere zijde vernemen wij, dat er in Indiën een groot gebrek bestaat aan ambtenaren der tweede klasse, ten gevolge waarvan tot nu toe niet heeft kunnen plaats hebben eene reeds twee jaren geleden gearresteerde nieuwe organisatie van het kader der controleurs bij de landelijke inkomsten en cultures, eene organisatie, waarvan de behoefte zoo dringend wordt gevoeld. Indien de regering niet verpligt was de regelen, op het ambtenaars-radicaal bestaande, in acht te nemen, zoude het zeer gemakkelijk zijn, tot die organisatie te geraken, daar er zich op de bureaux te Batavia vele kundige ambtenaren bevinden, die echter geen radicaal der tweede klasse bezitten, welke hoedanigheid wordt gevorderd voor de ambtenaren bij het binnenlandsch bestuur. Uit een en ander is af te leiden, dat zaken en personen onder de aangenomen regelen van bestuur zeer lijden, zoo als trouwens herhaaldelijk doch vruchteloos betoogd is.

En wat schrijft men over Borneo? Op de westkust gaan de zaken weer minder goed. Het Gouvernement gaf in 1851 toe aan de hersenschimmige denkbeelden van den resident *Willer*, die de Chinesche bevolking regeren wilde, door eenen Chineschen regent en Chinesche burgemeesters! Dat was geheel afwijkend van de voorstellen omtrent de verwikkelingen op Borneo, aan den Gouverneur Generaal *Rochussen* gedaan, door eene speciale commissie, bestaande uit den Raad van Indiën *Dupuids*, den Generaal-majoor *Penning Nieuwland* en den gewezen Commissaris van Borneo *Fransens*. De Chinezen op de westkust zijn door de wankelmoedige houding van het Indische bestuur in den waan gekomen, dat zij gewonnen spel hebben. Van daar, dat de heer *Prins*, algemeene Secretaris, als Gouvernements Commissaris, naar de westkust gezonden is. Er zijn ook weder troepen derwaarts gedirigeerd, maar, zoo zegt onze berigtgever, *mannetje* voor *mannetje*. Men is niet zonder bekommering over de zaken.

INGEZONDENE STUKKEN.

STEDELIJKE RAAD VAN MEPPEL. — RAADSEL.

Bij al de vrijheid, die de nijverheid tegenwoordig geniet, en bij het wegruimen van zoovele belemmeringen, als den voortgang en de ontwikkeling van alle takken van industrie vroeger in den weg stonden, is het vreemd, dat alléén de Stedelijke Raad van Meppel het oprigten van een tweede snikkeveer tusschen Assen en Meppel kan verhinderen: de dagbladen hebben dezer dagen medegedeeld, hoe enorm het vervoer van passagiers met het bestaande snikkeveer is toegenomen; en *groot* is het verlangen van het reizend publiek, dat het tweede snikkeveer worde opgerigt; het belang van de thans aanwezige snikkevaarders kan en mag hiertegen niet in aanmerking komen; de tijden zijn voorbij, waarin de gilden bestonden; het publiek is niet langer ten belange van snikkevaarders, maar de snikkevaarders zijn ten gerieve van het publiek; men verdiept zich in gissingen, welke beweegredenen de Raad van Meppel mag hebben, om in dezen tegen

te houden, wat zeer velen wenschen; men mag niet veronderstellen, dat de Raad alleen het belang der snikkevaarders zoekt te bevorderen; bij uwe Courant worden zoo dikwijls raadsels en charades opgegeven, een bestendige lezer stelt daarom als raadsel voor, om uit te vinden de bedoelingen van den stedelijken Raad te Meppel met het tegenhouden van het tweede snikkeveer, en om aan hem, die het raadt, eene premie uit te loven, gelijk staande aan het jaarlijksch bestaan van een' snikkevaarder; gij zult zeker in uwe Courant de oplossingen wel willen opnemen. X.

BLEEKERIJ TE ASSEN.

Eene bleekerij te Assen zou, naar ons inzien, eene wenschelijke zaak zijn. Verscheidene huishoudingen zenden de natte wasch naar andere plaatsen, en wanneer hier eene bleekerij was, zouden ook vele andere huishoudingen de natte wasch buiten 's huis zenden; bij het gebrek van zoovelen aan bestaanmiddelen, is het vreemd, dat zoo iets hier in Assen niet wordt ondernomen; een bestendig lezer vestigt door dit blad daarop op nieuw de aandacht van het publiek.

De Schommelkarn.

Onder dit opschrift hebben wij de doelmatigheid der ovaalronde boven de vierkante schommelkarnen bewezen, en onder hetzelfde opschrift heeft de heer A. W. te Rolde het tegendeel beweerd, en het doen voorkomen, als ware de beweegreden van ons schrijven de omstandigheid, dat vierkante karnen den kuiper geen voordeel opleveren. Wij behooren niet tot de kuipers, en kunnen dus niet gerekend worden onder de belanghebbenden; maar al ware zulks werkelijk het geval, dan nog gelooven wij, dat het *verdienen* of *niet verdienen* met de vraag der doelmatigheid niets gemeen heeft. De natuur spreekt in ons voordeel. Elk zaakkundige weet, dat alle houtsoorten meerder of minder vatbaar zijn voor uitzetting bij vochtig en voor inkrimping bij droog weêr; dat die krimping of uitzetting door den kuiper wordt verhoed of liever zooveel mogelijk bedwongen door drooging, drijving, kuiping en het omslaan van banden; dat zoodanige kuiping onontbeerlijk is voor maten, bakken, vaten, tobben enz., welke tot het bewaren van vloeistoffen worden bestemd; dat vierkante karnen, hoe ook van hoekbanden voorzien, niet kunnen worden gekuipt of gedreven, aangezien de zijplanken in eene horizontale ligging zijn geplaatst, en zij noodwendig den tol moeten betalen aan de natuur van alle houtsoorten. De heer *A. W.* zal dit als zaakkundige moeten toestemmen, en zoo ja, dan moet hij, óf onze bewering, welke door alle timmerlieden alhier wordt gedeeld, staven, óf een middel bezitten, om de natuur der houtsoorten te veranderen. *Tertium non datur.* Zonder de vinding der schommelkarnen, die wezenlijk vernuftig is, te veroordeelen, strekt de aanbeveling van eenen ovaalronden vorm integendeel, om haar te volmaken en te doen beantwoorden aan de verwachting, welke de landbouwende klasse er van heeft opgevat. De *goedkoopheid* wordt door den ovaalronden vorm geenszins vernietigd. Immers, de vierkante karn geldt, volgens den heer A. W., *ruim zeven gulden*, en is alsdan berekend naar eenen inhoud van 60 Ned. kannen, maar eene ovaalronde schommelkarn van 80 Ned. kannen inhoud wordt door den kuiper *Jan Drenthe* alhier, blijkens zijne advertentie in dit blad d.d. 6 dezer, geleverd voor *f* 7,50; *ergo* levert de laatste 20 Ned. kannen meer dan de eerste, en wel tot denzelfden of omtrent denzelfden prijs. Rekent men nog daarbij, de meerdere hechtheid van zamenstelling, de meerdere geschiktheid tot schoonmaken, de meerdere veiligheid tegen lek-worden, den meer oogelijken vorm en wat dies meer zij, dan kan men aan de voortreffelijkheid der ovaalronde boven de vierkante schommelkarnen niet langer twijfelen, en wij aarzelen dus niet, haar aan allen aan te bevelen, die weten, welke moeite, welken arbeid het gewone karnen vordert, en die een middel wenschen te bezitten, waardoor het werk van *een vol uur* in *tien à vijftien minuten* wordt verrigt, en wel zoodanig, dat er omtrent het gekarnde niets te wenschen overig blijft.

Assen, April 1853. M. G.

ALLERLEI.

Spoorweg te Avereest.

Voor eenigen tijd schreef men uit Avereest: „Sedert eenigen tijd is men te Dedemsvaart, onder deze gemeente, bezig met het maken van eenen (om hem zoo veel mogelijk bij den juisten naam te noemen) staanden of hangenden spoorweg, die bijna geheel en al van hout vervaardigd, naar wij meenen, hier te lande nog niet, althans niet algemeen, bekend is, waarom wij het der moeite waardig achten er hier eene korte beschrijving van te geven. Op eenen afstand van p. m. tien voeten bevinden zich palen ter hoogte van nagenoeg vier en eenen halven voet. In het bovenste gedeelte van elk dezer palen is eene gelijkmatige opening gezaagd, zoodat een balk van p. m. 14 Ned. duimen hoogte en acht Ned. duimen breedte daarin gelegd, de baan vormt, die, van boven met bandijzer beslagen, geheel effen is. Over de oppervlakte nu van deze effene baan loopen twee raderen voor elkander, aan wier assen, weêrszijden, een groote houten bak is bevestigd, van nagenoeg 10 kub. ellen inhoud. Vervolgens is, eenigzins lager dan de rail, ter weerszijden van de bedoelde palen, eene lat gehecht; terwijl op dezelfde hoogte aan de daarbij neerhangende bakken en wel op het midden van elk dezer, weder een rad is aangebragt, dat tegen deze latten, en dus in eene horizontale rigting, loopt, waardoor de bakken die zwaar geladen en met weinig kracht zullen kunnen voortgeduwd of getrokken worden, verhinderd zijn om te kantelen, daar de raderen, die op de baan loopen, hierdoor gedwongen worden op die baan te blijven, zonder in het minst te kunnen afwijken. Indien wij wel onderrigt zijn, wordt deze proefneming gedaan ten einde te kunnen weten, in hoeverre het aanleggen van zulk eene baan te verkiezen is boven het graven eener vlotwijk, om de turf uit sommige veenen, tusschen Coevorden en Slagharen gelegen, te kunnen vervoeren en, wanneer men zich niet bedriegt in de meening, die sommigen voorloopig koesteren, dat met het daarstellen van zulk eene baan betrekkelijk geringe sommen gepaard gaan, zoude dit misschien op sommige plaatsen, ook in Drenthe, eene zeer nuttige strekking kunnen hebben. — Thans meldt men uit Dedemsvaart d.d. 6 dezer: Heden is alhier door twee heeren, leden van Ged. Staten dezer provincie; in oogenschouw genomen de proeftoestel van een vervoermiddel voor turf op een *enkel houten spoor* ter vervanging van de zoogenaamde vlotwijken. De twee aan elkander gehechte ter wederzijde van het spoor afhangende bakken, te zamen beladen met meer dan *vierduizend* stuks lange steekturf ter zwaarte van ruim *drieduizend* Ned. ponden, werden zonder zware inspanning door twee personen in beweging gebragt, en bij herhaling zonder eenige belemmering te ondervinden, op de baan heen en terug gevoerd. Deze proef schijnt voldoende te bewijzen, dat op zoodanige plaatsen waar te groote of onoverkomelijke zwarigheden bestaan tot het graven of gebruiken der gewone vlotwijken, dit of soortgelijk middel met goed gevolg kan worden gebezigd, en verdient alzoo in allen opzigte de aandacht, vooral van hen, die in dat geval verkeeren. — Hetzelve is vervaardigd onder het toezigt van den heer *Breukel*, hoofdopzigter der Dedemsvaart.

Nagekomen Berigten.

Te Eext heeft zich een oppassende boerenknecht door verdrinking van het leven beroofd; men kent de reden van deze wanhopige daad niet. — Te Benneveld, gemeente Zweelo, is een gouden muntstuk gevonden, waarschijnlijk uit den tijd der Geldersche hertogen.

ADVERTENTIEN.

DE VOORJAARSMARKT TE ANLO

zal gehouden worden
op **DINGSDAG**
den 26sten April
1853, en **NIET** op Vrijdag den 29sten April 1853, zooals bij abuis in eenige Almanakken is vermeld,

D. G. A. TJASSENS.

J. M. JALVINGH

te *Zuidwolde* verlangt zoo spoedig mogelijk een **ONDERMEESTER** van den **4**den of **3**den rang. Adres, liefst in persoon. *BRIEVEN FRANCO.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *ASSEN* doen te weten, dat op **Woensdag den 27sten April** aanstaande, des avonds te zes ure in het GEMEENTE-HUIS zal worden **aanbesteed:**

1o. Het **BOUWEN van een BAARHUISJE** op de Begraafplaats.

2o. Het **ONDERHOUD over 1853** van de **Kazerne**, de **Nijverheidsschool**, het **Gymnasium**, de 1e en 2e **lagere Scholen** te Assen, de **Scholen** te Kloosterveen en Loon, het **Gemeentehuis** en het **Brandspuithuisje no. 2** enz.

3o. Het **LEGGEN van een gedeelte KLINKERSTRAAT**, in plaats van de Keistraat in den lijn des grooten wegs door Assen, met **verstrating der uitvallende Keijen** op den weg aan de noordzijde der Hoofdvaart en den Stegeweg, het **VERLENGEN van het Grindpad & Schepgoot** aan de Noordzijde van den Rolderweg tot aan het Armwerkhuis, het **LEGGEN van Schepgoten** aan beide zijden van den Veeneweg, Oostzijde van den Molenweg en Noordzijde van den Noorder Singelstraat.

De Voorwaarden zullen ter Secretarie ter inzage voorliggen van af den 21 dezer maand tot aan de aanbesteding toe.

Assen den 18 April 1853.

De Burgemeester,
H. J. OOSTING.
De Secretaris,
KIJMMELL.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN EN LEESINRIGTINGEN.

Door de Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, Boekh. te *Tiel*, is aan de geabonneerden dezer dagen verzonden:

De eerste Aflevering des Tweeden Jaargangs van het

NIEUW GEHEEL OORSPRONKELIJK TIJDSCHRIFT

VOOR

NEDERLANDS LETTERKUNDE,

onder Redactie van Mr. W. van de Poll, getiteld:

GELDERLAND.

Inhoudende, behalve Boekbeoordeelingen in het Bijblad.

PROZA I. ERNESTINE, *Twee Broeders*, Novelle. 1 Het afscheid. 2 Verschillend en toch één. 3 Schaakkoningin. 4 Tweestrijd en wat Adolf besluit. 5 Hoe het Louis ging. 6 Het geluk van Louis verstoord. 7 Welk een offer Anna had gebragt.

II. J. A. ENGEL, *Beelden uit het leven.* Novellen. I. *De Engel der verzoening.* 1 Lotsverwisseling. 2 Spoorwegmijmering. 3 Een huwelijk. 4 Acht jaar later. 5 Het zieke kind. 6 De Engel der verzoening. II. *Het vaderhuis.* 1 De begrafenis. 2 De nieuwe Heer. 3 De oude Klaas. 4 Het bezoek bij den Heer. 5 De dominé. 6 Het medelijden. 7 Een Meidag. 8 Het vaderhuis.

III. J. J. BÖESEKEN, geb. PELTENBURG, Koning David was ook eens een herder. Eene vertelling.

POEZIJ I. R. C. H. RÖMER, *Ridder van Tuyl. Geldersch Volksverhaal.* 1 Bulkestein's heer. 2 De jagt. 3 De strijd. 4 De hulp. 5 De dood.

II. ANNA, *de laatste ure des jaars.*

III. *Vergeten.*

De Tweede Aflevering is ter perse. Deze en volgende afleveringen zullen onder andere bijdragen bevatten van *Susanna Maria Böeseken*, *J. J. Cremer*, *E. W. van Dam van Isselt*, *N. B. Donkersloot*, *J. A. Engel*, *A. Ising*, *Joh. Hk. Jonkers*, *G. Haasloop Werner* en den Redacteur.

Dit Tijdschrift verschijnende jaarlijks, in zes Afleveringen, uitmakende ongeveer veertig vel druks, in dier voege dat elke Jaargang, waarvan om de twee maanden eene Aflevering wordt uitgegeven, bestaat uit twee Boekdeelen, waarbij fraaije, gesteendrukte Titel-Vignetten, Inhoud en omslagen gratis wordt afgeleverd, prijs per Jaarg. *f* **6,—**.

Inhoud van den Jaargang 1852 behalve de Boekbeoordeelingen in het Bijblad voor Nederl. Letterkunde.

PROZA. Mr. *van de Poll*, de Inval der Noormannen te Tiel (1009). Dr. *Henry Riehm*, Proza en Poëzij (eene herinnering uit den Academietijd). Dr. *A. C. C. de Jongh*, Kijkjes in 't leven. *A. Ising*, een morgen op den Drachenfels. Dr. *Henry Riehm*, eene Reisherinnering uit het Schwarzwald. *T. van Westhreene Wz.*, Eene uit velen. Mr. *W. van de Poll*, de gestoorde Bruiloft. Episode uit de gesch. van Nijmegen (1589). Dr. *J. van der Hels*, een Gijzelaar (1581). *J. C. W. de Quack*, Ansfrid van Teisterbant. *Arnold*, eene Begrafenis, schets uit den Achterhoek. *Dyonisius*, eene Drentsche Pastorij in den hooibouw. Mr. *W. van de Poll*, Petrus Santvoort. De predikant uit Rome. *G. Haasloop Werner*, Wandelingen over de Veluwe. *Herman*, een bezoek aan Arnhem en zijne Tentoonstelling. *J. S. van Merwe*, goede Partijen. *T. van Westhreene Wz.*, eene Weeze. *P. Duijs*, Lindenoord. *C. Hooijer*, het Asijl Steenbeek. Dr. *P. H. Tijdeman*, Tijpen van Reizigers. *Mijnoldina Böeseken*, iets uit de gevangenis. *J. A. Engel*, St. Nicolaas avond.

POËZIJ. *E. W. van Dam van Isselt*, de Mode, *A. van der Hoop, Jrs.Zoon*, in het Album van het Lustslot Sonsbeeck bij Arnhem. Dr. *R. C. H. Römer*, de Muichelmoord. *Anna*, Marco Botsaris, Afscheid. *J. C. Gewin*, de Nevel en de Zon. *W. J. Hofdijk*, Foppoos eerste nacht in den toren van Nijenburgh (13—14 Maart 1303.) *H. R. van Deijl*, (Dr. *Henry Riehm*), De tweede wijding der aarde. *Anna*, Herfstmijmering. *J. C. Gewin*, Herfst. Dr. *A. C. C. de Jongh*, de oude Doodgraver.

Uit deze opgave blijkt dat de Eerste Jaargang van Gelderland is zamengesteld uit de Lettervruchten van geachte en veelbelovende Auteurs.

Op grond van gedane toezeggingen hoopt de Redactie in den volgenden eene niet minder degelijk smaakvolle en zedelijke lectuur te leveren, waarvan de thans uitgegevene eerste Aflevering reeds ten bewijze strekt, terwijl de Uitg. moeite noch kosten zal sparen voor eene goede typographische uitvoering.

Het Tijdschrift wordt niet slechts aan HH. Directeuren van Leesgezelschappen, aan Leesinrigtingen en Leesbibliotheken, maar ook aan alle voorstanders onzer Nationale Letterkunde aanbevolen.

Aan hen, die den titel *Gelderland* te speciaal achten, wordt berigt, dat de eerste Jaargang ook verkrijgbaar is als Boekwerk onder den titel van:

MENGELINGEN.

Proza en Poëzij van Nederlandsche Auteurs.

Prijs der 2 Deelen met fraaije Titelvignetten en ingenaaid . . . . *f* **6,50.**

De eerste Aflevering van 1853, en het Prospectus zijn in alle Boekwinkels, op aanvrage verkrijgbaar.

BURGERLIJKE STAND.

Assen, 15—22 April. Geh.: H. Meffert en J. Oostergetel; A. J. Oostergetel en A. de Vries; J. Bremer en H. IJwema; J. Moes en J. Kampman. — Overl.: N. Veldstra, vr. g. 7 d.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 22 April.

Tarwe, Jarige	70 N.pd.	*f* 7.25	Boekweit, zand	65 N.pd.	*f* 5.00
„ N. Oml.	68 „	„ 6.50	„ „	67 „	„ 6.40
dito.	70 „	„ 7.00	„ veen	64 „	„ 5.50
„ „ Old.	68 „	„ 6.40	„ „	66 „	„ 5.90
„ „ „	70 „	„ 6.90	Paardeboonen. .	*f* 5.70	à 6.20
Rogge, N. Inl.	66 „	„ 5.70	Groene Erwten.	„ 0.00	à 0.00
„ O. „	68 „	„ 6.10	Graauwe „	„ 0.00	à 00.„
„ „ „	70 „	„ 6.50	Koolzaad . .	*f* 0.00	à 00.00
Haver. N. dikke	40 „	„ 2.80	Gort, grove	„ 8.25	à 8.75
„ „	50 „	„ 3.45	Gort, parel	„ 11.00	à 12.00
„ Voer	35 „	„ 2.60	Olie, raap per vat	00.00	à 32.50
„ „	40 „	„ 2.95	Raapkoeken . . .		à 00.00
„ Zwarte	35 „	„ 2.45	Lijnkoeken . . .	00.00	à 00.00
„ „	40 „	„ 2.80	Boter $\frac{1}{4}$ ton.	. 00.00	à 00.00
Garst, N. wint.	52 „	„ 4.15	Boter $\frac{1}{8}$ „		à 00.00
„ „ „	54 „	„ 4.45			
„ „ zomer	57 „	„ 4.55			
„ „ knob.	62 „	„ 5.35			

Tarwe met weinig omgang. Rogge en Boekweit als voren. Garst als genoteerd bij kleinigheden gedaan. Dikke Haver goed prijshoudend. Voer iets beter. Zwarte stil. Zaden en Gort flaauw.

ASSEN, 21 April. Rogge *f* 6.50, *f* 6,25, *f* 5,90. Boekweit *f* 6,00, 5.80, 5,75. Boter 80 a 75 ct. het Ned. pd. Aardappelen *f* 2.00 à *f* 1,50. Prijs van het brood *f* „-00 de 6 N. ℔

HOOGEVEEN, 19 April. Rogge f 6.62^5, Boekweit *f* 6.75 Haver *f* 0.00. Boter Ned. pd. 60 cent. Zetting *f* 0.50.

COEVORDEN, 18 April. Rogge *f* 6.25. Boekweit *f* 6.75 Boter Ned. pd. 60 ct. Zetting f 0.51.

GRAANPRIJZEN en BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit op de nagemelde weekmarkten, gedurende de eerste helft der maand April ll., hebben bedragen per mudde. *Assen*, Rogge *f* 6.50. Boekweit *f* 5.50. *Coevorden*, Rogge *f* 6.12^5. Boekweit *f* 7.00. *Hoogeveen* Rogge *f* 6.32^5. Boekweit *f* 6.50. *Meppel* Rogge *f* 6.45. Boekweit 5.97^5. De zetting van de 6 Ned. ℔ roggebrood is laatstelijk bepaald: *Coevorden* 51 cent. *Hoogeveen* 50 cent. *Meppel* 50 cent.

Assen, 22 April 1853.

AMSTERDAM. 20 April. TARWE en ROGGE stil; alleen van TARWE bij gerijf verkocht: 134 ℔ Kubanka *f* 265. In Entr. is gisteren nog gedaan: 117 Archangel tot *f* 168.— GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT in een doen; 118 ℔ Holsteinsche *f* 215. — KOOLZAAD was heden £ $\frac{1}{2}$ hooger; op 9 vat. Olie in April £ 58; Aug. £ 59; Nov. £ 60. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE willig; op 6w *f* $34\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $33\frac{1}{2}$; 1⁰ Mei *f* $33\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Sept *f* 34, $\frac{3}{8}$; Oct. *f* $34\frac{1}{4}$, *f* $34\frac{1}{2}$; Nov. *f* $34\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, Dec. *f* $34\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$. — LIJNOLIE prijshoudend; op 6w *f* $30\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $29\frac{1}{4}$; 1⁰ Mei *f* $29\frac{1}{4}$. — HENNEPOLIE op 6w *f* 38; Vlieg. *f* 37. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 66 a 70. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 9 a 12.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 21 April 1853.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$64\frac{1}{4}$
„ „	3	„	$76\frac{1}{8}$
„ „	4	„	$95\frac{1}{8}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	„	
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	„	$122\frac{1}{4}$
O.I. Leening	4	„	$95\frac{1}{8}$
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	$108\frac{3}{8}$
Dito 1828/29	5	„	$107\frac{1}{4}$
Cert. 1831/33	5	„	$97\frac{1}{8}$
Dito 1840	4	„	$92\frac{3}{8}$
Dito Stieglitz	4	„	$91\frac{7}{8}$
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	
Spanje. Oblig.	1	„	$23\frac{15}{16}$
Obligatiën	3	„	$47\frac{1}{4}$
Binnenl.	3	„	$42\frac{7}{8}$
Amortisable			$5\frac{5}{8}$
Bewijz. Coup.			$6\frac{13}{16}$
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	$81\frac{1}{4}$
„ „ N.	5	„	$93\frac{5}{8}$
„ „	$2\frac{1}{2}$	„	$41\frac{3}{8}$
Belgie, Cert.	$2\frac{1}{2}$	„	
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	„	$52\frac{3}{4}$
Portug., Lond.	5	„	$41\frac{7}{8}$
„	4		$39\frac{5}{8}$
Amerika Bank-Act.			$5\frac{1}{8}$

BIJ M. T. Sz. GRATAMA, TE ASSEN.